

pesnikov. V isti številki se nahaja podrobno poročilo o slavlju petdesetletnice hrv. pj. društva »Zora« v Karlovcu in o XVIII. glavnem zborovanju »Saveza hrv. pjev. društava«.

V češkem glasbenem listu »Hudební revue« posvečuje H. Doležil spomину pred desetimi leti umrlega skladatelja Z. Fibicha razpravo, v kateri preudarja pomen tega češkega skladatelja. J. Křička pa piše o ruskem skladatelju M. P. Musorgskem in njegovi operi »Boris Godunov« ter o skladateljih novoruske šole.

Muz.-gledališna revija »Der Merker« je posvetila 4. letošnji zvezek moderni češki glasbi. Vsebina tega zvezka bo predmet natančnejšega poročila v prihodnjem sešitku »N. A.«

»Neue Musik-Zeitung« (Stuttgart-Leipzig) prinaša v 3. številki tekočega letnika med drugim zanimiv članek odvetnika dr. J. Freieslebena o »Pravnem varovanju melodije«. K razpravi se še povrnemo o priliki.

njemu v šolo, da se uče umetniške igre, in marsikateri (tudi slovenski) intendant si je preje ogledoval predstavo kake novitete pri Neumannu, predno jo je sam spravil na oder. Posebnost Neumannovega režima so bile ciklične predstave, v katerih je pokazoval različne pesnike in skladatelje v njihovem razvoju. Tako so se vršili Wagnerjevi cikli leta 1889., 1891., 1893., Mozartov ciklus leta 1883., 1890., 1905., Gluckov ciklus leta 1901., Weberjev ciklus l. 1886., Meyerberjev ciklus l. 1891., Verdijev ciklus l. 1901. Posebno karakteristna institucija njegova so bile tako imenovane »Majske slavnostne predstave« (»Maifestspiele«), ki jih je osnoval, uvidevši, da se mora meseca maja, ko že odjenjuje zanimanje publike za navadne sezonske predstave, ponuditi posebnih atrakcij, bodisi v izbori umotvorov bodisi v izbori umetnikov. Začetkom leta 1910 je bil izbran za novo opero, ki so jo hoteli ustanoviti v Berlinu. Predno se je definitivno odločilo, ali pride do izvršitve tega projekta, je Neumann umrl.

Umetnikov življenje in stremljenje.

Razni jubileji in spominski dnevi. Češki skladatelj Vítězslav Novak je obhajal dné 5. dec. 1910 svoj 40. rojstni dan. — Profesor Vasilij Safonov, znameniti ruski dirigent, je praznoval meseca novembra 1910 petindvajsetletnico pedagoškega delovanja na Cesarskem konservatoriju v Moskvi. — Arnošt König, profesor za oboo na praškem konservatoriju, je obhajal štiridesetletnico svojega učiteljevanja na omenjenem zavodu. — Baletni mojster dunajske dvorne opere Hassreiter je slavil dné 29. novembra 1910 štiridesetletnico svojega službovanja. — Znameniti dunajski komik Aleksander Girardi je praznoval svojo šestdesetletnico. O tej priliki mu je podelil cesar viteški križec Franc-Jozefovega reda.

Jožef Suk, učenec Dvořákov in slavni češki skladatelj, je dobil prvo glasbeno ceno Češke Akademije v znesku 2000 K za svojo simfonsko pesnitev »Poletna pravljica« (Prim. rubriko »Odmevi iz koncertne dvorane« pod naslovom »Orkester Dunajskih Glasbenikov«).

Spominsko ploščo Chopinu je dal napraviti gledališki list »Comoedia« v Parizu na smrtni hiši Fr. Chopina, v kateri se nahajajo uredništveni prostori tega lista.

Češki umetniki v Ameriki. V Chikagu, Illinois, je koncertiral češki goslač Kocian, po občinstvu burno aklamovan. Na zapadu Zedinjenih Držav koncertira Emanuel Ondříček, tudi Emmy Destinnova biva sedaj v Novem Jorku, kjer je kreirala glavno vlogo v novi Puccinijevi operi »Dekle iz zlatega zapada.« Kubelik pa gode v Buenos Airesu in drugod po Ameriki itd. Živa ilustracija k pogovoru »Umetnost gre za kruhom«. V češki domovini so češki virtuozni in slavni dirigentje redka prikazani in kmalu bodo morali potovati Čehi čez morje, če bodo hoteli poslušati igro svojih rojakov.

Novi grobovi. Ferdinand Lachner, profesor glasbe na praškem konservatoriju, je umrl dné 23. okt. 1910. — Znani glasbeni pisatelj Erih Kloss, ki je spisal mnogo spisov o Wagnerju in deloma izdajal Wagnerjeva pisma, je umrl dné 1. nov. 1910, star 47 let, vsled težkih poškodb, ki jih je dobil pri neki avtomobilski nezgodi. — Ravnatelj nemškega gledališča v Pragi, Angelo Neumann, je umrl nagloma dné 20. dec. 1910, 72 let star. Neumann je bil odlični gledališčnik. Zlasti njegove uprizoritve Wagnerjevih oper so bile vzorne. Odlikoval se je po nenavadni energiji, po posebnem znanju gledaliških efektov in po redki sreči, s katero je zasledil mnogo mladih talentov. Tudi več slovenskih igralcev in pevcev je hodilo v prejšnjih časih k

Pêle-mêle.

Risbene okraske je izdelal našemu listu, kakor že uvodoma omenjeno, profesor Saša Šantel v Pazinu. Duhovitost in pri nas tako redki pravi humor ter tehniška dovršenost, s katerimi se odlikuje vse njegovo delo, pridobijo tem risbam brezdvomno mnogo občudovalcev. Žensko-nežni, nekako na starodunajski »Biedermeierstil« spominjajoči slog, v katerem je narisana naslovni list, dobiva v priloginih okraskih bolj trpke, moške forme; a tudi tu ublažuje umetnikov fini humor resnost predmeta na najprikupljivejši način. Poleg ljubkega naslova priloge kažejo zlasti čelne vinjete duhovitega človeka, dražestne inicialke pa večidel tudi šaljivega umetnika, ki je v glasbi, osobito v glasbiloslovju, ravno tako doma kakor v grafski umetnosti. Presenetljive v iznajdbi, krasne v izdelavi so posebno čelne vinjete za glasbeno-zgodovinske članke, za rubrike »Gledišče«, »Naši umetniki«, (dr. B. Ipavec in slovenska pokrajina). Pa že tu se umetnik fino smehlja, kakor pri risbi »Glasbena društva« ali »Listnica uredništva« (koš!) Polna božjega humorja pa je večina siluetiranih črk-začetnic, za koje je izbral umetnik snov večinoma iz instrumentologije. Tako pomeni A ton a (muzik, ki posluša zvok glasbenih vilic, našega ubirala); B = bas (kontrabas), C = cello (violončelo), Č = činele, E = eufonij, F = flavta, G = glasovir, H = harmonika, K = kitara, L = lira, M = mandolina, O = okarina, P = pozavna, R = rog, S = spinet, T = tromba, V = violina, Z = zvon. Izven te vrste stoje D = dirigent, I = Italijanka in J = Japonka, (ki muzicirata), N in Š umetnik z notami, oziroma škatljo za gosli, U = umetnost (glasbena) in — last not least — Ž = žaba, solistka luž in zapuščenih ribnikov! In koliko lepih, dražestnih motivov je med sklepnimi vinjetami! Naj bi te risbe našim bralcem toliko veselja povzročile kakor so nam samim. Našemu č. sotrudniku bodi na tem mestu izrečena naša srčna hvala in čestitka!

Kdo je najznamenitejši slovenski skladatelj? Neki »priznan strokovnjak na glasbenem polju, čegar sodba je v vsakem oziru merodajna« pravi (v »Slovenskem Narodu« št. 438 z dne 7. dec. 1910), da je to Adamič. Poslednji zopet proglašča v »Edinosti« (če se ne motimo, v št. 318 z dné 17. nov. 1910) Lajovicja za »največjega med jugoslovanskimi skladatelji«, dočim so mu v »Ljublj. Zvonu« (1910/XII) »naša najznamenitejša trojica Krek, Lajovic in Premrl«. Končno ple-dira Slovenčev kritik (št. 258 z dné 22. nov. 1910 in že preje pri nekem javnem predavanju »O moderni glasbi pri nas in